

Posudek vedoucího práce

MAŠKOVÁ, Hana. *Úroveň mediální gramotnosti dospělých v současné české společnosti a cesty k jejímu získávání*. Praha, 2017. 123 s., 6 s. příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná diplomová práce má rozsah 89 stran výkladu a je rozdělena do pěti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Vybrané téma lze hodnotit jako zajímavé a v kontextu věd o výchově a vzdělávání široce diskutované. Text je zpracován komplexně, jednotlivá témata na sebe (až na určité níže uvedené výjimky) plynule navazují, výklad je přehledný a logicky strukturovaný. Cíl práce je v Úvodu odpovídajícím způsobem (byť poněkud maximalisticky) formulován.

V úvodu posudku je nicméně nutné konstatovat, že tvorba textu probíhala vysoce individuálně a v časové tísní, takže vedoucí práce neměl příležitost relevantně ovlivnit výslednou podobu celého práce ani žádné z jednotlivých kapitol. Tato okolnost se bohužel částečně projevila v komplexnosti zpracování dílčích tematických okruhů a rovněž zde lze nalézt příčiny některých formálních pochybení. Přes vše výše uvedené lze však práci celkově hodnotit jako solidní a v zásadě odpovídající výchozím očekáváním.

2. Odborná úroveň

Zpracování textu vykazuje odpovídající odbornou úroveň. Autorka zvolila celkem konvenční přístup, kdy je první kapitola obvyklým způsobem věnována základním terminologickým a koncepčním východiskům. Činí tak způsobem sice poněkud strohým, až na výjimky však funkčním a dostačujícím. Uvedenou výjimkou představuje např. výrazně redukovaný prostor věnovaný jednomu z ústředních témat, tj. mediální výchově a vzdělávání. Rovněž krátký exkurz přibližující koncept celoživotního učení (kap. 1.2.1) je poměrně neuspořádaný a diskutabilní, neboť je v zásadě založen na výčtu vybraných strategických dokumentů (některé z nich jsou uvedeny s nesprávným názvem, např. Strategie celoživotního učení ČR), bez výraznější přidané hodnoty nebo třeba jenom prostého vysvětlení, v čem konkrétně má přínos a zacílení popisovaného konceptu spočívat. Za Českou republiku navíc není výše uvedený výčet doveden do současnosti. Naopak velmi solidně je zpracovaná kapitola 1.3.4.

Obecně se dá konstatovat, že zvláště v úvodních pasážích je výklad poněkud jednodimenzionální, bez očekávaných (nejen) edukačních přesahů. Jde tak spíše o zamýšlení z perspektivy mediálních studií, citelně absentuje i sociologický kontext. Výrazně se toto konstatování týká především celé kapitoly 2. Ta je z mého pohledu v zásadě zbytná, neboť nijak výrazně nekoresponduje s ústředním tématem. Zde bylo potřeba text jednoznačně zkrátit a zkoncentrovat v souladu s názvem práce.

Třetí kapitola je věnována vybraným pohledům na mediální edukaci. Poněkud zde překvapí absence očekávané andragogická dimenze, především v případě používaných zdrojů a terminologie (vůbec je otázkou, nakolik je andragogická terminologie kompatibilní s jinými oblastmi – zde např. význam pojmů osvěta, mimoškolní vzdělávání, profesní vzdělávání apod.). Přehled vybraných institucí je sice inspirativní, ale opět poněkud popisný, bez očekávané analytické dimenze.

Logickým vyústěním celého výkladu je čtvrtá kapitola zaměřená na komparaci vybraných výzkumů mediální gramotnosti. Tyto pasáže jsou, v porovnání s předchozími, přehledně a komplexně zpracované. Autorce se tak daří předložit ucelené informace o cílech, obsahu a výsledcích porovnávaných šetření. Pouze bych poznamenal, že v názvu kapitoly 4.2

měla být místo „metodologie“ uvedena „metodika“. Celá komparace, včetně závěrečného zhodnocení, je solidně metodicky zpracována a lze ji hodnotit jako informačně přínosnou. Právě uvedené závěrečné kapitole měl být podle mě věnován větší prostor, ideálně na úkor druhé kapitoly, aby bylo možné lépe akcentovat inspirativní příklady dobré praxe, realizované projekty, systémy apod.

3. Práce s literaturou

V Soupisu bibliografických citací je uveden vysoce nadprůměrný počet 152 pramenů, včetně přiměřeného počtu cizojazyčných. Jedná se o pestrý a funkční výběr literatury odpovídajícího zaměření a úrovně. Výchozí zdroje jsou uváděny poměrně pečlivě a v rámci celého textu je s nimi řádně nakládáno. Identifikovat lze pouze marginální odchylky od požadované normy. Z nich asi nejzávažnější je otázka, zda některé z uvedených pramenů (Centrum občanského vzdělávání, Lisabonská strategie, dokumenty Evropské komise nebo závěrečné práce apod.) autorka skutečně držela v ruce v podobě tištěného textu, nebo zda pracovala s jejich elektronickou podobou. V tom případě měly být uvedeny relevantní webové adresy. Časté je rovněž uvádění nesprávné formy ISBN u zahraničních zdrojů. V odkazech uváděných přímo v textu pak na mnoha místech absentuje stránková lokace.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování je práce vypracována zodpovědně a nevykazuje žádná závažnější pochybení. Chybí nicméně číselné označení Soupisu bibliografických citací.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná diplomová práce vykazuje solidní jazykovou úroveň odpovídající požadavkům kladeným na tento typ odborné studie.

6. Podněty k rozpravě

a) Jaké změny či doporučení by autorka v závěrečném zhodnocení navrhla, pokud by měla více akcentovat andragogickou perspektivu?

b) Jakými zeměmi či příklady dobré praxe by se mohla situace mediálního vzdělávání v České republice inspirovat?

7. Závěrečné hodnocení práce

Z celé práce je zřejmé, že autorka se v dané problematice solidně orientuje a celý text vykazuje odpovídající odbornou i stylistickou úroveň. Pozitivem textu je zřetelná osobní zaangażovaná autorky, negativem pak snížená míra komplexnosti některých pasáží, jakož i rovněž nedostatky ve vnitřní provázanosti a struktuře. K práci jako celku nicméně nemám z formálního ani odborného pohledu žádné další připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh známky: dobře

V Praze dne 30. srpna 2017

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.